

## En la mort de Modest Prats, capellà i filòleg

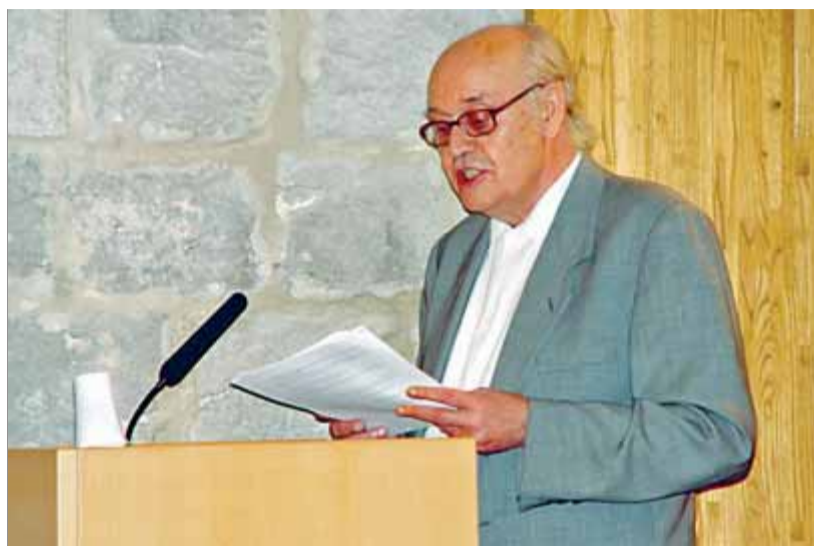
## Prudent, savi i confidencial



David Castillo

Expliquen que quan li van detectar el començament de la seva malaltia degenerativa, Modest Prats va demanar al seu amic Xavier Folch que el connectés amb Pasqual Maragall perquè l'informés sobre el que havia de fer davant l'Alzheimer. Primer van preguntar a Maragall si el recordava, i l'expresident el va identificar com "el capellà savi". Per a algú amb una memòria i una capacitat intel·lectual com el Modest, l'atac de la malaltia havia de ser com una punyalada mortal, però al mestre l'acompanyaven altres virtuts per defensar-se'n: la fe i el coratge personal, la voluntat i una força estoica que el van fer saber adaptar-se a condicions adverses que haurien frustrat la vocació de tothom, però que, a ell, li van permetre un exercici de superació personal: anar més enllà individualment, i esdevenir una referència per als més joves, als qui va mostrar una generositat extraordinària, tant en el terreny professional com en el personal.

El Modest era un curiós de mena, cosa que li va permetre mantenir l'interès per la vida, saber administrar la soledat des de Medinyà i tenir temps per convertir-se en un referent per a la literatura. A alguns ens va saber greu, però, que no hagués desplegat l'obra personal perquè estem segurs que podria haver estat un nou Josep Pla. Només per la seva capacitat de síntesi sobre les vivències, i per la forja de l'estil, Modest Prats era un superclasse. A part d'haver estat un gegant de l'ensenyament i de tenir els dos volums d'*Història de la llengua catalana*, amb Josep Maria Nadal, a totes les biblioteques públiques i privades del país, l'obra personal va aparèixer en petites dosis, l'última de les quals, les *Homilies de Medinyà*, contenien uns textos autobiogràfics, tant de la infantesa a l'Empordà com de les rutines de la rectoria, que demostren que podria haver estat un escriptor popular, si així ho hagués decidit. Hauria anat en contra, però, de la sensació de clandestinitat que li agradava conrear, causant de la pau que encomanava. Hi afegiríem el respecte i aquella sensació que tan bé sabia transmetre: passar una vetllada sentint-lo era un privilegi, et feia sentir important. Els seus fidels de tertúlia l'enyoraran. I el país, si no fos com és, també. Potser el Modest va morir



Modest Prats en la inauguració del curs a la UdG el 2007 ■ XAVIER CASTILLÓN

## L'universitari, el docent, l'home savi



Sergi Bonet

En l'última lliçó que Modest Prats i Domingo va impartir a la Facultat de Lletres, al final del curs 2000/2001, va deixar clara la seva vocació docent, implicada estretament amb la seva condició eclesiàstica. Després d'un agraïment a tots els estudiants que havia tingut al llarg de la seva dilatada carrera (més de trenta anys al servei del Col·legi Universitari, l'Estudi General i la Universitat de Girona), "per tot el que m'han ensenyat"; després de donar les gràcies als "companys professors" i en especial a Pep Nadal, coautor de la monumental *Història de la llengua catala-*

*na*; després de tot plegat, va citar les primeres paraules de l'Evangelí segons Joan: "*In principio erat verbum.*" És a dir: "Al principi, existia la paraula." I aquesta cita li va servir per agrupar les dues línies mestres de la vida de Modest Prats: "Us dono gràcies a tots perquè, amb tantes paraules que us he dit i m'heu dit, m'heu acostat a la paraula."

Modest Prats, les seves paraules, han estat l'essència que explica la introducció dels estudis universitaris a Girona, a final dels anys seixanta i començament dels setanta. I dic això perquè la seva figura, sàvia i coneixedora no solament de la llengua sinó de les humanitats en un sentit amplíssim, explica en bona part l'impuls que va anar agafant l'incipient presència de l'educació superior en la

nostra ciutat. Modest Prats, conjuntament amb Pep Nadal, com ja he citat, van treballar en els dos volums cabdals de la història lingüística del nostre país, amb la qual cosa van definir les bases de la futura recerca, en la qual la UdG és capdavantera. Però sobretot, i de manera especial, va exercir la docència amb una passió constant, i va influir en unes quantes generacions d'estudiants que l'han tingut i el tenen com a referent intel·lectual. I moral. La sola presència d'en Modest identificava l'anhel, les aspiracions del que, finalment, havia de ser la Universitat de Girona. Ell mateix parlava així de la nit del 12 de desembre del 1991, el dia que el Parlament va aprovar-ne la creació: "Les campanes de la catedral van vogar amb aquells tocs tan solemnes i impressionants. Tot plegat era una comunió." Una conjunció dels esforços

Prats va personificar com ningú la voluntat indefugible i sòlida de poder tenir una universitat

de molta gent per aconseguir una fita cobejada amb intensitat. Després, Modest Prats va formar part del primer equip de la comissió gestora que va comandar la universitat fins a les primeres eleccions de rector. Vaig tenir la sort de poder compartir amb ell els primers passos de la nova institució. Aquell va ser el reconeixement explícit a una idea que ell va personificar com ningú: la voluntat indefugible i sòlida de poder tenir una universitat.

Aquella última classe va acabar així: "Gràcies. Fins demà o demà passat, no. Fins sempre." Fins sempre, Modest. La UdG honora la teva memòria.

## Tarannà obert al diàleg



Joan Domènech

Hem perdut un savi, un mestre, un amic i un sacerdot compromès. Ell, que tant havia fet servir el cap, s'ha trobat traït per aquesta part vital del cos, que l'ha deixat inútil abans d'hora, durant un espai de temps massa llarg. La mort ha resultat, doncs, alliberadora d'una situació que va sorprendre tothom i que, humanament parlant, no mereixia. Deixa, però, un gran buit que ens fa constatar ja l'absència de la seva capacitat intel·lectual, de la seva bonhomia notòria, del seu tarannà obert, de les seves idees fermes.

Com a deixeble a l'antic Col·legi Universitari de Girona em resulten inoblidables les seves classes de llengua catalana, documentades, clares, precises, pedagògiques i amb aquell bon timbre de veu que afavoria el discurs i feia que l'hora passés sense adonar-te'n. N'agraïxo el tracte i la cordialitat, tant a les aules com quan el

vaig convidar a venir, alguna vegada, a fer alguna conferència a Lloret, com quan va prologar un meu llibre sobre Beget, poble en el qual havia estat durant un mes en una mena de recés.

Estava en la línia dels grans sacerdots humanistes, adaptat, però, a una modernitat compatible que, en algun moment, el va portar a acceptar alguna responsabilitat administrativa civil del funcionament de la qual, possiblement, quedà aviat decebut. Els seus llibres ens mantindran present el seu magisteri com a filòleg i com a pensador.

Jo, personalment, com a creient, lamento que no hagués estat promogut a la dignitat episcopal. Sempre em va semblar que era dels clergues gironins que donaven la talla. Suposo que la no promoció en aquest sentit ha estat la conseqüència del seu tarannà dialogant i del seu compromís, de ser massa clar i català –mai tan ben dit–, sense els encarcaments que, almenys abans, es pressuposaven per a determinats càrrecs. El recordarem sempre amb afecte i reconeixement.

## Un gran conversador



Guillem Terribas

En Modest, per fi, s'ha pogut reunir amb els seus. En Modest, de fet, es va acomiadar de tots els amics i coneguts el dia 29 d'octubre del 2011, a la presentació que vam fer del seu llibre *Les homilies de Medinyà*, a la Residència Bisbe Sivilla, on ha estat, molt ben atès, fins al dia d'avui. Aquell dia, en Modest, que ja tenia la malaltia d'Alzheimer molt arrelada, encara va poder saludar, una per una, totes les persones que van assistir a la presentació. Després d'aquell dia, que era molt important i desitjat, és va deixar anar i va començar la llarga agonia.

En Modest serà recordat com un bon capellà, un gran filòleg i estudiós de la nostra llengua. Un gran pedagog. Però també com un gran conversador, un culer fins a les darreres conseqüències i bon company de llargues sobretaules.

Mentre recordo el meu Modest, m'ado-

no que la nostra relació ve de lluny, del carrer del Carme, a casa de la família Carbo. De quan va oficiar el nostre casament a Sant Martí de Llémena. De la Llibreria 22 i els anys que va estar de jurat en el Premi Just Casero. Però sobretot dels darrers anys, quan va deixar Medinyà, després de la mort de la seva mare, Enriqueta, i el van nomenar rector del Mercadal; la nostra relació, llavors va ser diària. El seu cafè, batejat per en Lluís del Bar Neptú com un *modesto* (amb referència al *ristretto*), i el meu tallat descafeïnat. I la gent que amb els anys hi va anar passant. Els viatges a Roma, a prendre cafè i descobrir-la, sobretot visitant esglésies. Viure la seva pèrdua incomprendible de memòria i el dia que finalment em va dir que tenia Alzheimer. Les darreres converses, encara lúcides, de com seria el seu comportament una vegada la seva malaltia el portés a la foscor total.

I ara en Modest ha arribat a la claror d'aquell paradís que hi ha després de la vida, que ell sempre hi ha cregut. Que vagi bé.